

Latweefchu Uwises.

Nr augstas Gewefchanas = Rummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 47. Zettortdeenâ 2ctâ Nowembera 1830.

Zelgawa 19tâ Nowembera.

Lihbf 4tu Nowembera pee Rihgas ohsta 1270
fuggi bij atbraufuschi un 1196 isgahjuschi.

Sarunnafchanas par barihwestibu
Kaiba mahjâs, Seemas = fwehtku
wakkarâ.

(Weigums. Stattees Nr. 46.)

Kaiba Andreis. Tad ta sinnafehana us
tahdu wihfi, irr tahs barihwibas eefahkums?

Wlauku Jurris. Nweeen tas eefahkums
bet arri tas pabeigums.

K. A. Kapehz tad arr tas pabeigums?

B. J. Kas A irr fazzijs, tam arridsan
B buhs fazziht. Tu tapat buhfi dsirdejis, ka
selts un sudrabs semmê aug, un kad tee selta un
sudraba = razzeji zaur sinnafehane irr atradduschi,
kurrâs weetas tahdas mantas atrohdahs, tad
tee arridsan zaur to paschu sinnafehane un sapra-
fehane tahs no semmes sinna israkt.

K. A. Woi tad selta un sudraba rakfehane
ar barihwibu irr kohpâ faweenoti?

B. J. Nau wis, bet labbakas saprafcha-
nas dehl es tohs tik ta weenu pee ohtra lihdsinaju,
jo ittin ka tu, kas tu zaur to sinnafehane weenu
selta = jeb sudraba = kalnu atraddis buhtu, un ta-
deht leelitohs, bet ne sinnatu, ka paschu to seltu
jeb sudrabu rohkâs dabbuht, fo tew tad tas pa-
lihdsjetu? La tas arri irr ar to barihwibu, kad tu

nu winnas eefahkumu sinnadams prett zitteem
leelitohs barihws effohts, fur tomehrt paschu to
barihwibu tu wehl ne effi samantojis, nedf sinni,
ka ta dabbunama, fakki, kam buhtu tu tad lihdsi-
najams?

K. A. To es ne sinnu.

B. J. Nu tad es tew to sinnamu darrifchu:
tu buhtu lihdsinajams 1) masam behrnam, kas
reefstu dabbujis, ar to tapehz ween spehle, kad
tas tahds sinuks appalsch, bet ne sinna, ka ap-
palsch wianna zeetas misas pats tas labbums
atrohdams, un ja tas arri to sinnatu, bet ne-
eespehdams ta reefsta zeetu misu zaur'kohst, peh-
digi apnizzis ar to spehleht, nomestu atkal sem-
mê; 2) tu buhtu lihdsinajams weenai tufschai
allus muzzai. Tu pats sinni, ka no ahrenes
muzza tik labbi pilna ka arri tufschai allaschin
weenada israugahs, fur tomehrt ta, kad pilna
irr, dauds wairak wehrts irr, ne ka ta tufschai,
bet kad effi tu dsirdejis, ka pilna muzza skann un
tufschai ne skann? — Bet nu jau arr schinni
wakkarâ ganna irr runnahts, ar labbu wakkaru,
dsihwo weffels!

K. A. Weffels! weffels!

J. P.

Kursemmes stahstu = gramata.

(Stattees Nr. 46.)

Nu nahze 1198 atkal zits, un treschais bi-
skaps no Brehmes schurpu, ar wahrdu Alberts
no Apeldern. Tas bij lohsti samannigs gudrs

un firdigs wihrs, kas us kahdeem 30 gaddeem
schè waldija, bet deemschehl gan weenadà eenaidi-
bà, karròs un dauds kauschanàs ar wiffahm schahs
semnes daschadahm paganu tautahm. Altnah-
dams no Wahzsemnes, tas ne wedde wairs nab-
bagus nespehjneeka muhkus schurpu, bet tudal
500 ihstus karrotajus ar sohbineem un krustu,
lihds ar sewim; un tudal ohtrà gaddà nahze atkal
no Wahzsemnes 23 fuggi pilni ar swehteem (jeb
tizzibas) zetta wihreem, kas schè gribbeja ar
paganeem iskautees, swehtu krustu aisstahwe-
dami. Tas jaw fauzams: ihsts karrà spehks!
Tomehr Lihwi, jaw fashuttufchi, ne gribbeja
teem wehleht schè apmestees, un panehime teem
arri weenu fuggi. Bet ar wiffu sawu drohschibu
ne fo ne eespehje prett Wahzu gudribu un tahdu
spehku, bet kluu labbi pahmahziti un atkal teem
wajjadseja meeru luhgtees.

Ar tahdu eefahkumu bij Zschfille un Salspille
tahs divi weenigas stipras weetas, fur Wahzi
drohschi warreja mist; bet abbas bij wiffai tahli
no juhras: tapeh; bissaps Albers ismekleja
few zittu weetu par mahjokli, fo kahbi Latwju
wezzaki tam eerahdija, un sahze tur ihstu brangu
pilssehtu ustaifihit. Tà zehlahs Nihga 1200.
Zr ohsts kluu tahdai pilssehtai tudal eetaifihits,
fur wisseem fuggeem bij brihw ee-eet bes kahdas
makfas; un wehl pats pahwests, basnizas soh-
dibu peedraudedams kas zittadi darrihs, wisseem
kohpmanneem zeeti aisleedse, schinnì juhrmallà
ar saweem fuggeem ee-eet kahdà Eingalleeschu
(jeb Kurssemnes) ohstà. Tà gan jauna pilssehta
warreja ahtri zeltees un laimei eeselt!

(Surplifam wairak.)

Wahr di tahs pateefibas.

Ne tas irr nabbags, kam mas pee rohkas,
bet tas, kam dauds gribbahs.

* * *

To leelaku ne-ustizzibu surri prett few' pa-
schu.

J. P.

Lehgera tirds'neeze. (Marktetenderin.)

1.

Es dseedaschu dseefminu, mihloti brahli,
Jums kawedams laifu, juhs tumi un tahli,
Es zerreju patiks, fo mehle jums teiz,
Nu eefahkschu dseedaht, lai pett jeb lai sweiz.

2.

Es atraitne tappu wehl mas bij' man gabdu,
Bet jaunibà behdas es deesgan jau raddu,
Wirms Sprantschi muhs pohstija tas bij to gadd'
Bij nelaika wihrs man us kappu jawadd'.

3.

Trihs behrnus, ir parrabus mirdams atstahje,
Zee manim nu behdas papilnam sakrahje;
Par saimneezi mahjàs wairs ne spehju buht,
Man bija par tirds'neezi lehgeri kluht.

4.

Scheit liktens man wehleja laiminà zeltees
Un kuptschojht, mazzinà naubinu smeltees;
Es wirsneekus — gohdam kas pretti ne stahw —
Par maksu apdeeneju, fur firds ween lahwi.

5.

Pehz diwejem gaddeem jau mazzinà sehju
Es diwisimts dukkatus, behgdama frehju
No lehgera prohjam, man ne tikke tè
Un smaidiju laiminai: he, he, he, he!

6.

Man behgoht un lezzoht un trillejoht singes
(Fo dukkatu skanna man eedeme springes)
Es eeraugu jahneeku, aulisti ween
Trop, trop, trop, ar steigschanu paffat man
freen.

7.

Wai, tehtiht! jau tuwu, weens ufahrè no Sprant-
scheem,
Man nopille sweedri, preeks sudde us dantscheem.
„Pagallam buhs nauda, pagallam buhs preeks,
„Tè nu manna laimina suddihs kà neeks!“

8.

Pee tiltina stahwoht, tà nopuhtohs smaggi,
Wehl eekritte dohmima: „nohtè geld naggi!“
Fo patti es nespehju pasargahit few,
Zohs dukkatus, uppite, dohschu es tew!

Bet til fo us krafa es atpakkal tohpu
 Ir brehkdamu usafuru pretti fastohpu:
 „Ko flehpi tu tiltina appakfchâ tur
 „To naudu, tu raggana, dohdi man fchur!“

10.

„Es jauns = kundsin, fewis pehz kraftu nokahpu,
 „Wai, wai, wai, wai! wehders man irraid pilus
 fahpu!“
 Es appreesu kabbatus: „Naug kundsin rê!
 „Sche mantina manna, trihs grafchi irr tè!““

11.

„Tee neeki! pag, ne krahpsî manni tu feewin!“
 Bij nogehrbcetes man, lihds pat kreklam, wai Dees
 win!
 Bij usahram jaklaus' (woi ne irr juns schehl?)
 Nu klausait kas notikke, tahlaki wehl:

12.

„Uf sahtans nosohdihst! tè isgehrbta fallu,
 Wehl jatur bij duhkans, pee pawabba gallu;
 Un drahnas lihds nehmis, winsch lahdedams eet
 Kur dukfatus flehpu, us paschu to weet'.

13.

„So nokahpis kraftu pee uppites dohdahs
 Un sinnams, ir dukfatu mazzinsch tur rohdahs; —
 Un ka schis ar mazzinu uppitè breen
 Man bij itt kâ uttes pa aknahm ka leen.

14.

Bet usafura duhkana seblôs nu fluppu
 Un Spranzis man pakkal, drihs rahpu, drihs tuppur
 Es plaukscheju rohkâs, ha, ha, ha, ha, ha!
 Schis lahdi man, es dseedu: tralaralara!

15.

„Tezz kundsin, zil spehji, man panahst ne warri;
 „Tu brehkdams man firdsinu knaschaku darri!
 „Woi dohmaji Spranzicht, tu prahtâ gan arr,
 „Ra isgehrbta fewa, tew knippes fist warr?“

16.

Lihds fahdschai. es snehdsu, wehl deenâ, par laimi,
 „So nakli gan fainneeks ar funneem un faini
 Man rahditu zettu, us elli kas eet; —
 Kas plikkajam kehmam gan dohs mahjuweet'?

Es fainneezi luhdsu: lai drehbes man dohtu,
 Un dabuju pilnigu fewischku rohtu.
 Tad duhkani raubfiju ahrâ, fo darr
 Un eeraugu kulli, pee sebleem kas karr.

18.

Tad raifij'fi kulli, fo usafurs usfehje,
 Es puischam nest dewu, kas labbi zelt spehje,
 Un kambari raugu, kas eekschâ buhs sche.
 „Uf laimia! dinstuhstoschi dukfati tè!

19.

Man behgfehana dewahs par leelaku preeku;
 Tu Melnuhsa, ne turri fewwas par neeku!
 Nimm fo tu man laupij's, eij frohgâ un dserr,
 Bet luhdsams teiz zitteem, kâ mains tewim derr'?

20.

„Keds fewischku gudriba wairak derr leeti
 Kâ saldatu warra un eerohtschi zeeti.
 Prahts irraid ir fewwahn, tad gohdajeet muhs'
 Un nesmeijeet fewwinu bailibai juhs!

L.....

Teesas flubdinafchanas.

„Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Gohdibas,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c.,
 tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee
 to Sleekas fainneeku Siffenu Pehtera buhtu, kursch
 pats sawas mahjas atdewis, un par kerra mantu
 konkurse nolikta, aizinati, lihds to 22tru deenu No-
 wembera mehnescha pee schih's pagasta teefas peeteif-
 tees un to teefas spreedumu sagaidiht.

Sleekas pagasta teefa 1mâ Nowembera 1830. 2
 ††† Seewad Janne, pagasta wezzakais.
 (Nr. 22.) C. v. Massalitinow gen. Schbu, pagasta
 teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas pee ta
 pee Jaunauzes peederriga fainneeka Ranku Janna
 buhtu, kas sawas mahjas truhkuma dehl nodewis, un
 par kerra mantu konkurse nolikt's irr, tohp aizinati,
 lai sawas prassifchanas wifwehlaki lihds 20tu Dezem-
 bera mehnescha f. g. pee schih's pagasta teefas peeteif-
 zahs.

Jaunauzes pagasta teefa 16tâ Nowembera 1830. 3
 ††† Behrtulait Jahne Schuls, pagasta wez-
 zakais.

U. G. Hammer, pagasta teefas ffrihweris.

Tanni nakti no 19tas us 20tu Oktoberera mehnescha schi gadda weena itt mella fehwe 10 gaddus wezza us Zahschu Paddura Deksie mahias gannikli peeklichdis. Schi sinna tohp ar scho peeteifschanu fluddinata, laitab, kam schi wirspeerminmeta fehwe peederretu, wiswehlaflki lihds 3schu Dezembera schinni gadda, pee Zahschu Paddures pagasta teefas ar geldigahm parahdischanahm atfauzahs, jo wehlaflki ta patte uhtropè pagasta-lahdei par labbu, makfas un uskohpschanaas, isdohschanaas dehl pahrdohhta taps.

Zahschu Paddura pagasta teefa tanni 22trâ Oktoberera 1830. I
(Z. S. W.) ††† Lahsche Ernst, pagasta wezzafais.
(Nr. 35.) K. Languth, pagasta teefas krihweris.

Zittas fluddinaschanaas.

Plahnesmuischâ, Kandawas kirspehlè, tohp weena mohderefchana no seemas fwehtkeem f. g., un kad waijadfigs buhtu, arri wehl ahtrakt, us renti dohta, un tee, kam tiftu scho mohderefchana usnemt, waijag pee tahs muischas waldifschanaas meldetees.

Tee pee Senmitesmuischâs, Kandawas kirspehlè, peederrigi tfehetri krohgi ar semmi un plawahm, irr no jauneem Jahneem 1831 us renti dabbujami, un

teem, kas schohs usnemt gribbetu, waijag pee muischas waldifschanaas meldetees. 2

Krohna Kalnamuischâ pee Kuldigas pilkschaftas eefsch tee us 1mu, 2tru un 3schu Dezembera deenu f. g., nolikteem torgeem, tee pee schihs muischas peederrigi krohgi, prohti tas Schaggatu krohgs un tas Smilfschu krohgs, abbi paschâ Kuldigas pilksfchtâ, pee tahs muischas pagasta teefas tahbeem wairakfohilitajeem us renti taps isdohhti, kam labbas leezibas grahmataas un drohscha apgalwofschana japarahda. 2

No Jaun=Seffawas muischas waldifschanaas tohp tas zittahrtigs Jaun=Seffawas muischas krohdsineeks Jakobsohns, zaur scho usfaukts, ka tas fawas, Jaun=Seffawas muischâ par neaismakfatu krohgs=renti eekihletas leetas, prohti: audeklus un apgehru=drahnas, wiswehlaflki lihds 12tu Dezembera f. g. prett aismakfaschana tahs parradâ paliffuschas rentes, isnem, jeb fagaيدا, ka tahs leetas pehz schi termihna pee Dohbeles pagasta teefas uhtropè pahrdohhtas taps.

Krohna Jaun=Seffawas muischa tanni 28tâ Oktoberera 1830. I
J. C. G. Schau, administrator.

Naudas, labbibas un prezzu tirus us plazzi. Nihgè tanni Iotâ Nowembera 1830.

		Sudraba nauda.				Sudraba nauda.		
		Rb.	Kp.	Rb.	Kp.	Rb.	Kp.	
3	rubli 77½ kap. papihru naudas geldeja	1	—	1	pohds kannepu	tappe makfahts ar	1	—
5	— papihru naudas	1	31	1	— linnu labbakas surtes	—	2	—
1	jauns dahlberis	1	30	1	— — fliktakas surtes	—	1	75
1	puhrs rudsu	1	30	1	— tabaka	—	—	65
1	— kweeschu	2	—	1	— dselses	—	—	60
1	— meeschu	—	80	1	— fweesta	—	2	—
1	— meeschu=putraimu	—	—	1	— muzza silku, preeschu muzza	—	6	50
1	— ausu	—	55	1	— — wihfschnu muzza	—	6	75
1	— kweeschu=miltu	2	50	1	— farkanas fahls	—	6	—
1	— bihdeletu rudsu=miltu	—	—	1	— rupjas leddainas fahls	—	5	—
1	— rupju rudsu=miltu	—	—	1	— rupjas baltas fahls	—	4	25
1	— firnu	—	—	1	— smalkas fahls	—	3	75
1	— linnu=fehklas	—	—	—	—	—	—	—
1	— kannepu=fehklas	—	—	—	—	—	—	—
1	— kimmenu	—	—	—	—	—	—	—
					50	graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ makfâ.		

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor. No. 513.